

اثر تغییر نظام حرارتی و دوره قبل از بهاره شدن بر رشد و نمو سه رقم پیاز (*Allium cepa* L.)

ناصر عالم زاده انصاری

استادیار، گروه باغبانی دانشکده کشاورزی دانشگاه شهید چمران اهواز

گیاهچه پیاز برای وارد شدن به فاز زایشی نیاز به بهاره شدن دارد. جهت تعیین دوره سرمای مورد نیاز برای بهاره شدن سه رقم پیاز به نامهای قرمز آذر شهر و تکزاس ارلی گرانو و پوسارد و بررسی تاثیر شرایط بویژه طول دوره قبل از بهاره شدن (۴۵، ۶۰ و ۷۵ روز پس از جوانه زدن)، آزمایشی در سال ۱۹۹۵ در آزمایشگاه هواشناسی، گروه فیزیولوژی، آکادمی کشاورزی مسکوانجام شد.

رشد اولیه گیاه تحت تاثیر رقم قرار گرفته و با افزایش سن، اختلاف بین ارقام بیشتر نمود پیدا کرد در این مرحله از رشد قطر سوخ و وزن تر رقم تکزاس ارلی گرانو بیش از دو رقم دیگر بود. در این آزمایش حداقل و حداکثر زمان لازم جهت ظهور شاخه گل دهنده به ترتیب در رقم پوسارد و تکزاس ارلی گرانو مشاهده گردید. با افزایش طول دوره قبل از بهاره شدن، گیاهان سریعتر تشکیل شاخه گل دهنده کردند.

همچنین در این آزمایش حداکثر قطر سوخ و وزن خشک آن در گیاهانی مشاهده گردید که تمام دوره رشد و نمو خود را در دمای نسبتاً بالا (دما در روز 24°C - 22°C و در شب 19°C - 21°C) قرار داشتند. در این دما حداکثر قطر سوخ مربوط به ارقام تکزاس ارلی گرانو و آذر شهر بود. اما حداکثر وزن تر سوخ مربوط به رقم تکزاس ارلی گرانو بود.

در دمای نسبتاً پایین (دما در روز 15°C و شب 7°C) ارقام آذر شهر و پوسارد حداکثر و حداقل قطر و وزن تر سوخ آنها به ترتیب مربوط به تیمارهای بود که ۷۵ و ۴۵ روز قبل از انتقال در دمای بالا قرار داشتند. اما در رقم تکزاس ارلی گرانو رشد قطر سوخ بیشتر تحت تاثیر مدت زمان اقامت آنها در دمای نسبتاً پایین قرار داشت و سن گیاه در زمان انتقال تاثیری بر رشد قطر سوخ نداشت.